

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET MEGALAKULÁSÁNAK 150. ÉVFORDULÓJA

2009. november 20., péntek 9.00

Helyszín: a Protestáns Teológiai Intézet díszterme

Kolozsvár, Bocskai/A. Iancu tér 13. sz.

Regisztráció 2009. november 20-án 8.30–9.00 óra között a konferencia-terem előtt

A FÓRUM PROGRAMJA:

9.00 • Megnyitó: EGYED ÁKOS, az EME elnöke

9.10 • A Kolozsvári Református Kollégium Énekkarának előadása, vezényel: Székely Árpád karnagy

9.30 • Ünnepi beszéd: PÁLINKÁS JÓZSEF, az MTA elnöke

9.45 • Üdvözlő: Cămil Mureșanu, a Román Akadémia képviselője

10.00 • Köszöntések

KÁVÉSZÜNET

11.00 • EGYED ÁKOS: Az EME alakuló közgyűlése 1859. november 23–26-án

11.20 • GÖRÖMBEI ANDRÁS: Az EME és az erdélyi magyar tudósok

11.40 • A jubileumi emlékérmek és Pro Scientia Hungarica érmek átadása

EBÉDSZÜNET

14.10 • Koszorúzás Mikó Imre szobránál és az akadémikusok emléktáblájánál:
Egyed Ákos, az EME elnöke és Németh Tamás, az MTA főtitkára

16.00 • OROSZ ISTVÁN: Gróf Mikó Imre a Magyar Történelmi Társulat élén

16.20 • R. VÁRKONYI ÁGNES: Viták az Erdélyi Múzeum-Egyesületről a magyar tudományosságban

KÁVÉSZÜNET

17.10 • BENKŐ SAMU: Az EME újjászervezése 1990-ben

17.30 • KESZEG VILMOS: Az EME szakosztályai

19.00 • Operagála a Kolozsvári Magyar Operában

AZ EME SZAKOSZTÁLYAINAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

2009. november 21., szombat 9.30

SZAKOSZTÁLYI ELŐADÁSOK

I. Bölcsész-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály

Az előadások helyszíne: EME székház

Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

II. Természettudományi Szakosztály

Az előadások helyszíne: Apáczai Csere János Gimnázium

Kolozsvár, Király/I.C. Brătianu u. 26. sz.

III. Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

XIII. Erdélyi Orvosnapok, Csíkszereda

Időpont: 2009. november 12–14.

Kolozsvári program

Helyszín: Szentegyház/ I. Maniu u. 2. sz., I. emeleti előadóterem

Időpont: 2009. november 21., 10 óra

IV. Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztály

Az előadások helyszíne: Kolozsvár

Sapientia EMTE központi épülete, Mátyás király u. 4. sz.

BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar –

Teodor Mihali u. 58–60.

V. Műszaki Tudományok Szakosztálya

Az előadások helyszíne: Sapientia EMTE központi épülete

Kolozsvár, Mátyás király u. 4. sz. (kis előadóterem)

VI. Matematikai és Informatikai Szakosztály

Az előadások helyszíne: Csíkszereda

Időpont: 2009. november 6–7.

VII. Agrártudományi Szakosztály

Az előadások helyszíne: Csíkszereda, Sapientia EMTE

Időpont: 2009. október 29., 9 óra

Marosvásárhelyi Fiókegyesület

„A tudomány szolgálatában”

Az előadások helyszíne: Szováta, Polgármesteri Hivatal, ülésterem

Időpont: 2009. november 14.

BÖLCSESZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

2009. november 21.

Helyszín: Erdélyi Múzeum-Egyesület, előadóterem

Jókai (Napoca) u. 2–4. sz., Kolozsvár

- 9.00 • KESZEG VILMOS (BBTE, egyetemi tanár, a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály elnöke): *Megnyitó*
- 9.10 • BIRÓ ANNAMÁRIA (Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kutatóintézet, Kolozsvár): *Magyar-német eredetviták Erdélyben*
- 9.35 • FEJÉR TAMÁS (Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kutatóintézet, Kolozsvár): *Oktatási viszonyok Fogarason a XVII. században*
- 10.00 • KINDA ISTVÁN (Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy): *A társadalmi kontroll és intézményei a Bákó környéki csángó falvakban. Normák, normaszegők és szankciók*
- 10.25 • LUFFY KATALIN (Egyetemi Könyvtár, Kolozsvár): *„Temető jajjokan kezdtem én”: Beszédmód és íráshasználat az erdélyi fejedelemség válsága idején (1657–1663)*
- 10.50 • Vita
- 11.00 • SZÜNET
- 11.10 • PAKÓ LÁSZLÓ (Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kutatóintézet, Kolozsvár): *Kolozsvár város bírósági gyakorlatának alakulása a 16. század második felében*
- 11.35 • ZSEMLYEI BORBÁLA (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék): *Kicsinyítő képzők az erdélyi régiségben az Erdélyi magyar szótörténeti tár adatai alapján*
- 12.00 • Vita
- 12.10 • A Debüt-díj kiosztása
- 12.30 • CSOMORTÁNI MAGDOLNA (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék): *Az Erdélyi magyar szótörténeti tár XIII. kötetének bemutatása*

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

2009. november 21.

Helyszín: Apáczai Csere János Líceum

I. C. Brătianu (Király) utca 26. sz., Kolozsvár

- 8.30 • REGISZTRÁCIÓ, A POSZTEREK ELHELYEZÉSE
- 9.30 • Megnyitó, beszédet mond EGYED ÁKOS, az EME elnöke
- 9.45 • **Plenáris előadások**
- 9.45 • NAGY TÓTH FERENC (Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár): *Az EME Természettudományi Szakosztályának története*
- 10.45 • SZABÓ T. ATTILA (Veszprémi Egyetem, BioDatLab Balatonfüred): *Az evolúciós gondolat evolúciója a magyar nyelvterületen a Darwin emlékévé tükrében*
- 11.45 SZÜNET
- 12.00 • **Poszter-tagozat**
- MIHÁLY TÍMEA, NAGY NOÉMI, FORIZS EDIT, SILAGHI-DUMITRESCU IOAN:
Az adenin Cu(II) ionnal alkotott komplexeinek vizsgálata
- KOZMA ÁGNES, KINCZEL ANDREA, FORIZS EDIT:
Propanolamint tartalmazó Cu(II) és Mn(II) komplexek
- SZILVESZTER SZABOLCS, MIKLÓSSY ILDIKÓ, ORBÁN CSONGOR,
BODOR ZSOLT, LÁNYI SZABOLCS, DAN ROBESCU NICOLAE:
Az alfa-gliukozidáz és alkáli foszfatáz extrakciója és aktivitásvizsgálata eleveniszap pelyhekben
- PÁLFI MÁRIA, KOVÁCS ERIKA, MIKLÓSSY ILDIKÓ, ÁBRAHÁM BEÁTA, LÁNYI SZABOLCS:
Az S202H EGFP mutáns előállítás és jellemzése
- KOVÁCS ERIKA, PÁLFI MÁRIA, MIKLÓSSY ILDIKÓ, ÁBRAHÁM BEÁTA, LÁNYI SZABOLCS:
Az AITRL génjének klónozása pETM52 expressziós vektorba
- BODOR ZSOLT, KOVÁCS ERIKA, MIKLÓSSY ILDIKÓ, ÁBRAHÁM BEÁTA, BÁLINT EMESE-ÉVA,
ORBÁN KÁLMÁN CSONGOR, TAMÁS ÉVA, SZILVESZTER SZABOLCS, LÁNYI SZABOLCS:
Termostabil enzimek extracelluláris heterológ expressziója keményítő tartalmú hulladékok kezelésére
- NAGY-KORODI ISTVÁN, GÁL ÁGNES, IONESCU CORINA, SZAKÁCS ALEXANDRU:
A kolozsvári Farkas utcai Református templom építőköveinek mállása – előzetes eredmények
- ERDEI ANNA, HORVÁTH ZOLTÁN, COSMA CONSTANTIN:
Az artézi kútvíz minősége és előnye a „rendes” kútvizekkel szemben Szilágy megyében
- CSIFÓ IRMA, HORVÁTH ZOLTÁN, VERESS ERZSÉBET, MOLDOVAN MIRCEA:
A Harangláb-dézfalvi völgy talaj- és felszíni vizeinek szennyezésvizsgálata
- CANDREA IULIA, HORVÁTH ZOLTÁN, ERDEI ANNA, VERESS ERZSÉBET, CIOBANU ADINA:
Altalajvizek radioaktivitás-vizsgálata a Moldva patak felső vidékén

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

2009. november 21.

JAKAB CSILLA, HORVÁTH ZOLTÁN, MANDREAN GRETA, CIOBANU ADINA:

A vasúton utazók zajkitettsége az erdélyrészi alagutakban

POSZET SZILÁRD, WANER FERENC:

Földtani szerkezet és morfológia a Bácsi-torok északi előterében

NAGY-KORODI ISTVÁN, FODORPATÁKI LÁSZLÓ, FORRAY FERENC LÁZÁR:

Ércbányászat és annak biológiai hatásai Misztbánya és Láposbánya (Románia) térségében

DEMETER LÁSZLÓ, CSERGŐ ANNAMÁRIA, PÉTER GABRIELLA, MIKLÓS EDINA, GYÖRGY ÉVA:

Hordalékkúpokon elhelyezkedő időszakos tavak jellemzése a Csíki-medencében

BÁLINT EMESE ÉVA, MÁTHÉ ISTVÁN, TÁNCICS ANDRÁS,

MÉDER CSONGOR SÁNDOR, LÁNYI SZABOLCS, MÁRIALIGETI KÁROLY:

Borvizek autochton és allochton mikrobiotájának a vizsgálata (Hargita megye, Románia)

ACZÉL-FRIDRICH SZUSZANNA, HEGYELI ZSOLT: *A Szamosmenti-domság délkeleti részének kisméltófaunisztikai vizsgálata bagolyköpetek segítségével*

IMECS ISTVÁN, DEMETER LÁSZLÓ.

Réti csík (Misgurnus fossilis L. 1758) állomány felmérés a Csíki-medencében

egy hatékony védelmi terv kidolgozása érdekében (előzetes eredmények)

BÁRÁNY-HORVÁTH ATTILA: *Információ és absztrakció*

BÁRÁNY-HORVÁTH ATTILA, URAY ZOLTÁN. *Információtípusok*

BÁRÁNY-HORVÁTH ATTILA, VITÁLYOS GÁBOR ÁRON: *Evolúció és információ*

12.30 • Előadások

Kémia – Környezettudományok – Földtudományok

12.30 • DARVASI JENŐ, KÉKEDY NAGY LÁSZLÓ: *Élelmiszerek minőségének jellemzése digitális képalkotás alapján meghatározott színparaméterekkel*

12.45 • ifj. VÁRHELYI CSABA, KORECZ LÁSZLÓ, KOZMA JÚLIA, MAJDIK KORNÉLIA:

Cu(III)- és Cu(II)-kelátok tetradentát (NNOO) Schiff-bázisokkal

13.00 • PATÁKI BERNADETH, BUDRUGEAC PETRU, GINDELE RÓBERT, LINGVAY JÓZSEF, VERESS ERZSÉBET:

Termikus analízis alkalmazása régészeti kerámiák vizsgálatára. Tasnád-termálfürdői minták

13.15 • ANDORKÓ IMOLA, BÁN BARNA, BECZE APOLLÓNIA, BENKŐ CSABA, BODOR ANDREA, CZELLEZ BOGLÁRKA, FAZAKAS CS. ZSOMBOR, FEKETE ZSOMBOR, GÁLL ATILLA, KIS BOGLÁRKA, KÖLLŐ CSABA, NAGY ZSOMBOR, OLÁH-BADI MELINDA, PÁL ZOLTÁN, SÜTŐ SZABOLCS-BALÁZS, SZÁSZ ÁRPÁD, SZÉKELY BORBÁLA:

A székelyföldi ásványvíz-kataszter Bányai János munkásságának hatása

13.30 • ANDORKÓ IMOLA, KIS BOGLÁRKA, PÁL ZOLTÁN, BÁN BARNA, BENKŐ CSABA:

Ásványvízes tanösvény Korondon

13.45 • MUZSNAY CSABA:

Néhány megalapozott érv légkörünk vizsgáltartalmának felmelegedést elősegítő hatásáról

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

2009. november 21.

14.00 • FEKETE SÁNDOR:

A 2009 november 10-i magyarnádasi közúti baleset környezetvédelmi vonatkozásai

Biológia

12.30 • BENEDEK TIBOR, MÁTHÉ ISTVÁN, TÁNCICS ANDRÁS, GYÖRGY ÉVA, BIRÓ KLÁRA, SZÁSZ EMŐKE, MÁRIALIGETI KÁROLY:

Gázolaj biodegradációjában résztvevő baktériumok izolálása és tanulmányozása

12.45 • KERESZTES ZSOLT GYULA, VÖRÖS LAJOS, DRAGOȘ NICOLAE: *Epifluoreszcens és molekuláris biológiai módszerek alkalmazása pikóalgák diverzitásának vizsgálatára*

13.00 • SZENTES SAROLTA, MARA GYÖNGYVÉR, LÁNYI SZABOLCS: *Beltéri lakókörnyezetben előforduló gombafajok vizsgálata klasszikus mikrobiológiai és molekuláris biológiai módszerekkel*

13.15 • PATKÓ FERENC: *A Hargita hegységi xilofág (fát fogyasztó) bogarak (befejező rész)*

13.30 • PÁLALVI PÁL: *Botanikusok Székelyudvarhely tudományos életében*

13.45 • BECE APOLLÓNIA, BODOR ANDREA, SÜTŐ SZABOLCS BALÁZS, NAGY ZSOMBOR:

Mennyit fogyaszt a székely ember palackozatlanul a faluborvizekből?

14.00 • LINGVAY JÓZSEF: *A korróziót és vízkőképződést gátló inhibitorok kihatásai a természetre*

14.15 • SZÜNET, A POSZTEREK LESZEDÉSE

14.30 • A KONFERENCIA BEZÁRÁSA

ORVOS- ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

XIII. Erdélyi Orvosnapok, Csíkszerda

Időpont: 2009. november 12–14.

Kolozsvári program

Időpont: 2009. november 21., 10.00 óra

Helyszín: Szentegyház /Maniu u. 2 sz., I. emeleti előadóterem

• PÉTER MIHÁLY, PÉTER H. MÁRIA:

Az erdélyi magyar orvosok és gyógyszerészek tevékenysége a 150 éve alapított Erdélyi Múzeum-Egyesületben

• VASS ZOLTÁN (Szatmárnémeti): *Lukó Bélától napjainkig*

11.00 • KÁVÉSZÜNET

• GAAL GYÖRGY: *Erdélyi orvosok és sebészek képzése 1919-ig*

• BÓDIZS GYÖRGY: *Dr. Nyulas Ferenc élete és kora; avagy hogyan élt Erdély főorvosa Mária Terézia korában*

JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

JOGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

2009. november 21., 10.00 óra

Társszervezők: Az EME IV. Szakosztályának Jogtudományi Szakcsoportja, valamint a Sapientia–EMTE kolozsvári Természettudományi és Művészeti Kara

Helyszín: Sapientia–EMTE

Bocskai-ház: Mátyás király/Matei Corvin utca 4. szám – Óváry-terem

10.00 • Megnyitó, köszöntő

Felhasználók: Egyed Ákos (az EME elnöke), Lupán Ernő (jogász, nyugalmazott egyetemi tanár) és Tonk Márton (a Sapientia–EMTE kolozsvári Természettudományi és Művészeti Kar karának a dékánja)

Jogtudomány

10.30 • FÁBIÁN GYULA (BBTE, Jogtudományi Kar / Kolozs Megyei Ítéltábla):

Az európai elfogadási parancs – elméleti és gyakorlati kérdések

10.50 • VARGA ATTILA (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar /

Románia Parlamentje – Képviselőház):

Jogalkotó Alkotmánybíróság? – avagy egy új hatáskör, a 146/e cikkely következményei

11.10 • VALLASEK MAGDOLNA (Kolozsvári Állami Magyar Színház):

Alkotmánybíróági döntések a nyugdíj- és más társadalombiztosítási jogokra vonatkozó törvénnyel kapcsolatban

11.30 • Vita

11.50 • KÁVÉSZÜNET

12.00 • VERESS EMŐD (Sapientia–EMTE, Gazdaság- és Humántudományok Kar – Csíkszereda):

Polgári per és közösségi jog: eredmények és kihívások

12.20 • CHIȘ ANDREA (Kolozs Megyei Ítéltábla): *Az Európai Unióban hozott polgári és kereskedelmi ügyekre vonatkozó határozatok elismerése és végrehajtása Romániában*

12.40 • SZTRANYICZKI SZILÁRD (Sztranyiczki Szilárd Ügyvédi Iroda):

Quo vadis romániai ingatlanvilvántartás?

13.00 • KOKOLY ZSOLT (Sapientia–EMTE, Természettudományi és Művészeti Kar – Kolozsvár):

Az európai és a román médiaszabályozás aktuális kérdései

13.30 • Vita

JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

ÁLTALÁNOS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

2009. november 21., 9.00 óra

Társszervezők: Az EME IV. Szakosztályának Általános Társadalomtudományi Szakcsoportja, valamint a Sapientia–EMTE kolozsvári Természettudományi és Művészeti Kara

Helyszín: Sapientia–EMTE

Déva/Deva utca 19. szám – új épület

Média- és kommunikációtudomány

9.00 • CSEKE PÉTER (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):

Az Erdélyi Fiatalok (1930–1940) nemzedéki fellépéséről – eszmetörténeti megközelítésben

9.20 • KOVÁCS-DÓSA JUDIT (BBTE, Történelem–Filozófia Kar):

Nélkülözhetetlen narratívák a nemzedéki kommunikációban

9.40 • GYÖRFFY GÁBOR (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):

Az erdélyi sajtó kezdetei

10.00 • KESZEG ANNA (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):

A népszerű irodalmi formák 18. század végi kritikájához: a leoninus-vita

10.20 • VALLASEK JÚLIA (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):

Identitás és alteritás a Napsugarban

10.40 • Vita

11.10 • KÁVÉSZÜNET

Pszichológia és szociológia

11.30 • OZSVÁTH JUDIT (BBTE, Pszichológia és Neveléstudományok Kar):

György Lajos szerepe a két világháború között Kolozsváron tanuló erdélyi magyar egyetemi és főiskolai hallgatók képzésében

11.50 • JARMAI ÁGOTA (Miskolci Egyetem, Bölcsészstudományi Kar):

„Szegényembert még az ág is húzza.” – Szegénység, kirekesztődés: hátrányok halmozódásának vizsgálata

12.10 • NEMÉNYI ÁGNES (BBTE, Szociológia és Szociálismunkás-képző Kar):

A nemzetközi migráció hatásai a falusi családokra

12.30 • VERESS ENIKŐ (BBTE, Szociológia és Szociálismunkás-képző Kar):

A természeti környezet mint vidékfejlesztési erőforrás

12.50 • GERGELY ORSOLYA (Sapientia–EMTE, Műszaki és Társadalomtudományi Kar – Csíkszereda):

Szociológiai kutatások a Székelyföldön:

Az egyetemi hallgatók diplomamunkái, azok jelentősége és üzenete

13.10 • Vita

JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Politikatudomány és politikai filozófia

- 16.00 • BAKK MIKLÓS (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):
A román alkotmány módosításának a kérdése 2009-ben
- 16.20 • BODÓ BARNA (Sapientia–EMTE, Természettudományi és Művészeti Kar – Kolozsvár):
A szórvány elméletéről
- 16.40 • CSETNEK TÍMEA (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar – Szatmárnémeti Kihelyezett Tagozat):
Határmenti román–magyar intézményfejlesztés
- 17.00 • DRAVECZKY TÍMEA (Budapesti Corvinus Egyetem, Társadalomtudományi Kar):
Vállalatok társadalmi felelősségvállalása Romániában és Magyarországon
- 17.20 • ILYÉS SZILÁRD ZOLTÁN (BBTE, Történelem–Filozófia Kar):
Párhuzamok Hannah Arendt és Bibó István forradalomra vonatkozó nézetei között
- 17.40 • SZÁSZ ALPÁR ZOLTÁN (BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar):
A politikai és a politikatudományi elemzés – szerepek és módszerek
- 18.00 • SZÉKELY TÜNDE (Budapesti Corvinus Egyetem, Társadalomtudományi Kar / Romániai Magyar Doktorandusok és Fiatal Kutatók Szövetsége) –
KISS ZITA (Max Weber Társadalomkutatásért Alapítvány) –
PLUGOR RÉKA (University of Leicester) –
SZABÓ JÚLIA (Budapesti Corvinus Egyetem, Társadalomtudományi Kar / Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet):
Továbbtanulási percepciók – 2008
- 18.20 • Vita
- 19.00 • KÁVÉSZÜNET

JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

Társzervezők: Az EME IV. Szakosztályának Közgazdaságtudományi Szakcsoportja, valamint a BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kara.

Időpont: 2009. november 21., 9.00 óra

Helyszín: BBTE – Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar (Teodor Mihali utca 58–60. szám)

Elő panel (320-as terem)

- 9.00 • GYÖRFY LEHEL – NAGY ÁGNES – BENOVSZKI ANNAMÁRIA – PETRU PETRA
(mind BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Vállalkozói aktivitást befolyásoló tényezők vizsgálata
- 9.20 • SIPOS KINGA (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar): *Banki tranzakciók optimalizálása*
- 9.40 • SZÁSZ ERZSÉBET (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):
A XXI. századi pénzügyi visszaélések etikai vonatkozásai
- 10.00 • BÍRÓ BÍBORKA-ESZTER (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
A román gazdaság szerkezetének változásai a 2000-es években
- 10.20 • Vita
- 10.40 • KÁVÉSZÜNET
- 11.10 • NAGY ÁGNES (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
A 2007–2008-as válság tanulságai és a pénzügyi kilátások
- 11.30 • PETE ISTVÁN (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Az állam és az általa szabályozott rendszerek szerepe a gazdasági válságban
- 11.50 • KINTER TÜNDE (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):
Valóság vagy délibáb? Az inflációs célkövetés stresszhelyzetben
- 12.10 • SZÉKELY IMRE (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Az euró romániai bevezetésének kilátásai a pénzügyi és gazdasági válság tükrében
- 12.30–13.00 • Vita

Második panel (321-es terem)

- 9.00 • VINCZE MÁRIA (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Az Északnyugati Régió vidékfejlesztési jellegzetességei
- 9.20 • KERÉKES KINGA (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Foglalkoztatási kérdések Románia vidéki térségeiben
- 9.40 • MADARAS SZILÁRD (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
A jövedelemkülönbségek elemzése a Központi Régió megyéiben
- 10.00 • BÍRÓ BORÓKA-JÚLIA (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):
Agrárkockázatok kezelése – Románia mezőgazdasági biztosítási rendszere

JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

10.20 • Vita

10.40 • KÁVÉSZÜNET

11.10 • FOGARASI JÓZSEF (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):

Az árfolyam volatilitásának hatásai a romániai agrár külkereskedelemre

11.30 • SZABÓ ÁRPÁD (Sapientia–EMTE, Műszaki és Humántudományok Kar – Marosvásárhely):

Az EU integráció első hatásai a Székelyföldre

11.50 • SZŐCS EMESE (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar): *Területi sérülékenység a*

klímaváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásának eredményeképpen Romániában

12.10 • ZAKOTA ZOLTÁN (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):

Digitális megosztottság Romániában

12.30–13.00 • Vita

Harmadik panel (324-es terem)

9.00 • ALT MÓNICA ANETTA – PÁL ZSUZSA (mindketten BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar): *A bioélelmiszerek ismerete Kolozsváron*

9.20 • PAJZOS CSABA (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):

A szolgáltatásmenedzsment humán kihívásai a román turizmusban

9.40 • KÁNYA HAJNALKA (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar): *Az információs és kommunikációs technológiák gerjesztette marketingkihívások a romániai felsőoktatásban*

10.00 • SUCALĂ LUCIA – CUZDRIOREAN DAN – FEKETE P. P. SZILVESZTER (mindhárman BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar): *Kísérlet az adózás számvitelre való hatásának mérésére a romániai értéktőzsdén jegyzett vállalatok esetén*

10.20 • Vita

10.40 • KÁVÉSZÜNET

11.10 • HORVÁTH RÉKA – NAGY BÁLINT ZSOLT – SZÁSZ LEVENTE

(mindhárman BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):

A Kolozsvári Nagyvárosi Övezet néhány gazdasági és társadalmi jellemzője

11.30 • TASI PÉTER (Budapesti Gazdasági Főiskola, Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar):

A stratégiai tervezés problémái – tapasztalatok a magyar önkormányzati szektorban

11.50 • SZAKÁLI ISTVÁN-LÓRÁND (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):

Új típusú transznacionális együttműködési lehetőségek Közép-Európában

12.10 • NAGY EDIT (Partiumi Keresztény Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar):

Társadalmi felelősségvállalás a különböző kultúrákban

12.30 • KÖLCSEY ANDREA (BBTE, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar):

Regionális versenyképesség és külföldi működőtőke

12.50–13.20 • Vita

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKOSZTÁLYA

2009. november 21

10. fórum

Helyszín: Sapientia központi épület

a Bocskay-ház kis előadóterme, Mátyás király utca 4. szám

9.00 • Megnyitó DR. GYENGE CSABA EME alelnök

Előadások

I. rész

Elnökök: dr. GYENGE CSABA, az EME alelnöke, egyetemi tanár, KME

dr. HOLLANDA DÉNES, egyetemi tanár, dékán, Sapientia EMTE, Marosvásárhely

dr. MÁTÉ MÁRTON, egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhely

09. 05 • BITAY ENIKŐ (EME-MTSz elnök): *Az EME-MTSz szerepe a magyar műszaki tudományosságban*

09.20 • POKORÁDI LÁSZLÓ (egyetemi tanár, Debreceni Egyetem, Műszaki Kar);

MTA DAB Műszaki Szakbizottság elnök): *A matematikai modellek bizonytalansága*

09. 35 • JÁRMAI KÁROLY (egyetemi tanár, Miskolci Egyetem), FARKAS JÓZSEF (egyetemi tanár,

Miskolci Egyetem), OLÁH RÓBERT (egyetemi hallgató, Miskolci Egyetem):

Hegesztett szerkezetek optimális méretezésének újabb eredményei

09.50 • HAJDÚ SÁNDOR (tudományos főmunkatárs, Közlekedéstudományi Intézet, Budapest),

LAKATOS KÁROLY (egyetemi docens, Miskolci Egyetem Áramlás- és Hőtechnikai Gépek Tanszék):

Bánki Donát nagyszerű alkotása: az 1917-ben szabadalmaztatott kis vízturbina

10. 05 • VARGA BÉLA (egyetemi tanár, Brassói Transilvania Egyetem), FAZAKAS ÉVA (fizikus, MTA - Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet, Budapest), VARGA LAJOS KÁROLY (fizikus, MTA - Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézet, Budapest):

Dilatométerrel vizsgált amorf-kristályos fázisátalakulások alumínium ötvözetekben

10.20 • KAKUCS ANDRÁS (egyetemi docens, Sapientia EMTE Marosvásárhely, Gépészmérnöki Tanszék),

DANI PÉTER (doktorandus, Brassói Transilvania Egyetem), JÁRMAI KÁROLY (egyetemi tanár,

Miskolci Egyetem), SZÁVA JÁNOS (egyetemi tanár, Brassói Transilvania Egyetem),

GÁLFI BOTOND-PÁL (doktorandus, Brassói Transilvania Egyetem):

Kísérleti berendezés felhabzó tűzvédelmi bevonatok tanulmányozására

10. 35 • IMECS MÁRIA (egyetemi tanár, KME, Villamosmérnöki Kar, Villamos Hajtások

és Robotok Tanszék): *Gerjesztő tekerces szinkron generátorok vektoriális szabályozása*

a mezőorientáció elve alapján

10.50 • TAMÁS LEVENTE (doktorandus, Kolozsvári Műszaki Egyetem):

LIDAR alapú ember felismerés és követés mobil robotokkal

11. 05 • SZÜNET

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKOSZTÁLYA

2009. november 21

II rész

Elnökök: dr. CSIBI VENCEL, a KAB alelnöke, EMT alelnöke, egyetemi tanár, KME
dr. DÁVID LÁSZLÓ, egyetemi tanár, a Sapientia EMTE rektora
dr. JÁRMAI KÁROLY DSc, egyetemi tanár, Miskolci Egyetem

- 11.15 • GYENGE CSABA (egyetemi tanár, Kolozsvári Műszaki Egyetem),
OLÁH LÁSZLÓ (doktorandus, Kolozsvári Műszaki Egyetem):
Különleges lefejtőmaró edzett hengeres fogaskerekek simítására
- 11.30 • MÁTÉ MÁRTON (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhely), HOLLANDA DÉNES
(egyetemi tanár, Sapientia EMTE Marosvásárhely), PAPP ISTVÁN (egyetemi docens, Sapientia
EMTE Marosvásárhely): *A gömbmozgás néhány kérdéséről*
- 11.45 • BITAY ENIKŐ (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhely),
MÁRTON LÁSZLÓ (Delta Info-Line, Gyergyószentmiklós), TALPAS JÁNOS (BBTE, Kolozsvár):
Technikatörténeti kutatások Magyarygyermónostor gótikus templománál
- 12.00 • MIHALIK ANDRÁS (nyugalmazott egyetemi tanár, Nagyvárad):
*A 155 éves Bezdáni kamarazsilipnek - mint az első magyar, európai betonépítménynek,
a világ első teljesen betonból épült hajózsilipjének - a viselkedése és diagnosztikája „IN SITU”*
- 12.15 • GOBESZ FERDINÁND-ZSONGOR (egyetemi docens, Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki
Kar), KOPENETZ LUDOVIC (egyetemi tanár, Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar):
Építés: biztos bizonytalanság
- 12.30 • MÁTHÉ ALIZ ÉVA (egyetemi lektor, Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar),
ALEXA PAVEL (egyetemi tanár, Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar),
GOBESZ FERDINÁND-ZSONGOR (egyetemi docens, Kolozsvári Műszaki Egyetem,
Építőmérnöki Kar): *Néhány korszerű eljárás és eszköz az épületszerkezetek viselkedésének
a szabályozásához földrengéskor*
- 12.45 • Ifj. ORBÁN GYÖRGY (építész, Sc. Arh Service Guttmann & Co. SNC):
Városkép a folyók tükrében és a partok hasznosíthatósági lehetőségei
- 13.00 • SZŐCS KATALIN (ny. tudományos kutató, Kolozsvár):
Gyorsuló kihívások az új energia használatánál
- 13.15 • BAKI-HARI ZOLTÁN-GÁBOR (kutatóasszisztens, Erdélyi Múzeum-Egyesület):
Modern termelési módszerek az új RP eljárások segítségével
- 13.30 • Kiértékelés és eszmecsere
- 14.00 • EBÉD (a Protestáns Teológiai Intézet alagsori ebédlőjében)

MATEMATIKA-INFORMATIKA SZAKOSZTÁLY

2009. november 6-7.

Szervezők:

Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem Gazdaság- és Humántudományok Kar Matematika és
Informatika Tanszék, Erdélyi Múzeum-Egyesület Matematikai és Informatikai Szakosztály,
Farkas Gyula Egyesület a Matematikáért és Informatikáért, Siculus Kutató Intézet, Radó Ferenc
Matematikaművelő Társaság

Helyszín: Sapientia – EMTE, Gazdaság és Humántudományok Kar

Csíkszereda

2009. november 6., péntek

PROGRAM

10.00 • Megnyitó

Elnök: GYÖRFI JENŐ

10.10 • Németh Sándor: Matematikusok az Erdélyi Múzeum-Egyesületben 1859-1918
(a szervezet dokumentumainak tükrében)

10.30 • Kolumbán József: Farkas Gyula a kolozsvári egyetem tanára

SZÜNET

Elnök: SÁNDOR JÓZSEF

11.10 • SZABÓ PÉTER GÁBOR: *A Bernstein-féle egyenlőtlenségről*

11.30 • OLÁH-GÁL RÓBERT:

A legfontosabb matematikai publikációk az EME Orvos-Természettudományi értesítőjében

11.50 • WESZELY TIBOR: *Bolyai János "Észrevételek" című kéziratáról*

14.30 • KÖNYVBAZÁR

15.00 • STAAR GYULA: *A Természet Világa*

SZÜNET

Elnök: KOLUMBÁN JÓZSEF

16.00 • Kerekasztal megbeszélés

SZÜNET

18.00 • Farkas Gyula Emlékérem átadási ünnepsége

19.00 • Fogadás a díjazottak tiszteletére

MATEMATIKA-INFORMATIKA SZAKOSZTÁLY

2009. november 6-7.

2009. november 7., szombat

Elnök: KÁSA ZOLTÁN

9.00 • KÁTAI ZOLTÁN, GARDA-MÁTYÁS EDIT: *Algoritmustervezési stratégiák gráfelméleti háttere*

9.20 • KOVÁCS LEHEL: *A számítógépes grafika oktatásának módszertana*

9.40 • SZILÁGYI MIKLÓS: *Zadeh terekben értelmezett végtelen változós műveletekről*

SZÜNET

Elnök: SZENKOVITS FERENC

10.20 • KRISTÁLY SÁNDOR: *Metrikus projekciók sokaságokon: eredmények, alkalmazások és perspektívák*

10.40 • SÁNDOR JÓZSEF, ANTOINE VERROKEN (Belgium) és KOVÁCS LEHEL:

Három számelméleti függvény kompozíciójának fixpontjairól

11.00 • SÁNDOR JÓZSEF: *(M,N)-konvex függvényekről*

11.20 • EGRI EDIT: *Egy létezési tétel az elsőrendű iteratív funkcionál differenciálegyenletek megoldására vonatkozóan*

SZÜNET

Elnök: KOVÁCS LEHEL

12.00 • BARICZ ÁRPÁD: *Az általánosított Marcum Q-függvény: egyenlőtlenségek, korlátok és alkalmazások*

12.20 • SZÁSZ TÜNDE ZSUSZÁNNA: *Viszkózitási módszer kvázilineáris variációs egyenlőtlenségek esetén*

12.40 • MARCHIS JULIANNA: *Homogénizálás és dimenzió csökkenés*

parametrikus variációs egyenlőtlenségek esetén

13.00 • NÉMETH SÁNDOR és NÉMETH SÁNDOR ZOLTÁN: *Az izoton projekciótól az izoton retrakcióig*

13.00 - 13.10 • EBÉD

AGRÁRTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

2009. október 29.

Helyszín: Sapientia EMTE Nagy Aulája

Csikszereda Szabadság tér 1.

13.00 • Megnyitó (Nagy Aula)

13.10 • SEREGI JÁNOS (egyetemi tanár, Szent István Egyetem, Gödöllő):

Az állattenyésztés szerepe az élelmiszerláncban

14.00 • átvonulás a 15-ös terembe

14.00 • FERENCZY FERENC: *Európai élelmiszerlánc-parlament*

14.15 • FEKETE ENDRE: *A Hargita megyei állattenyésztés perspektívái*

14.30 • SÓLYOM GIZELLA: *Új kihívások a hegyi tarka szarvasmarha nemesítési programjában*

14.45 • TIBOLDI ISTVÁN: *A kérődző haszonállatok takarmányozási alapelvei, a takarmányok hatása a minőségi állati termékek előállításában*

15.00 • ANTAL ATTILA: *Mi lesz veled hegyvidéki „ősgyep”?*

15.15 • VARGA NAGY LÁSZLÓ: *Silókukorica-, lóhere-, lucernatermesztés Székelykeresztúr körzetében*

15.30 • ORBÁN MIKLÓS: *Domb- és hegyvidéki gyepek feljavítása*

15.45 • JAKAB SÁMUEL: *Az ember szerepe Erdély talajtakarója mai arculatának kialakulásában*

16.00 • SZÜNET

16.20 • AMBRUS-MÁTYÁS ÁRPÁD, SZABÓ SZILÁRD:

Az európai hód környezet-alkító hatásai Hargita megyében

16.35 • KERÉKES MELINDA, KUPÁN EDITH:

A mezőgazdaság támogatási rendszerének jellemzői és várható változásai

16.50 • ANTAL LEHEL: *A levéltrágyázás hatása az Arieșan őszi búzafajta sikk- és proteintartalmára*

17.05 • GÁL KATALIN, CSERGŐ ANNAMÁRIA:

Előmunkálatok Marosvásárhely és környékének gyomflóra jegyzékéhez

17.20 • LÁZÁR CSILLA – HANGA, SAJGÓ SZILÁRD:

A plum pox vírus változékonyságának molekuláris vizsgálata

17.35 • FARKAS ZOLTÁN: *A tordai kisgazdasági iskola*

17.50 • Kérdések, hozzászólások, javaslatok

18.20 • Zárszó

18.30 - 20.00 • ÁLLÓFOGADÁS